

Wel zou ik het handig vinden om de filter-cutoff afhankelijk te kunnen maken van velocity. Iets voor de volgende update?

Akkordenhulp

Audiobestanden in de tijd kneden (warpen) kon natuurlijk al in Cubase, maar het kan nu ook met verschillende tracks in een track-folder tegelijk, waarbij de faserelatie tussen multi-mic-opnamen van een instrument intact blijft. Je kunt in een willekeurige track warp-

audiobestand à la Melodyne te corrigeren. Om beter grip te krijgen op de muzikale context van een track is de functie Scale Assist toegevoegd. Deze helpt je bij de oriëntatie op de toonladders die er in een stuk worden gebruikt en waar je op wilt corrigeren.

En als we dan toch over akkoorden hebben: Cubase 12 heeft daar ook een extra hulpmiddel voor gekregen. Met Audio to Chords kun je akkoorden uit een audiotrack destilleren, en vervolgens als een akkoord-track toevoegen. Omdat dit nooit absoluut

Instant cinematic piano met Verve voor Halion SE

info

- **prijs incl:**
Cubase Pro € 579,-
Cubase Artist € 329
Cubase Elements € 99,-
- **distributie:**
Steinberg
- **internet:** steinberg.net

De Logical Editor is in Cubase al heel wat jaren een geheim midiwapen, waarmee je allerlei bewerkingen op mididata kunt toepassen die met de hand veel meer tijd zouden kosten. De Logical Editor heeft een flinke update gekregen met meer bewerkingsfuncties voor bijvoorbeeld midi-cc's, en meer presets die je op minder voor de hand liggende ideeën brengen. Bijvoorbeeld het menselijker maken van een strakke miditrack door kleine timingvariaties te introduceren, of de velocity van alle downbeats verlagen. Je zelfgemaakte presets zijn makkelijker te vinden en uit te wisselen met een grote knop in de interface. De van de Logical Editor afgeleide Input Transformer heeft de update ook meegekregen. Alleen al het feit dat je nu snel ziet welke van de vier inputfilters aan staat, is al een grote verbetering.

Slim

Nieuwe instrumenten en effecten zijn altijd het leukste onderdeel van een nieuwe update. De meest opvallende is de FX Modulator, een multi-effectprocessor met

FX Modulator kan de parameters van zes effecten in serie dynamisch moduleren.

Donglevrij en

diepgaand

Cubase 12 is de eerste versie van Cubase die zonder iLicenser dongle werkt. Misschien is dat alleen al de update waard, maar er is veel meer nieuws onder de zon.

door **Eppo Schaap**
epo@interface.nl

Bij het afschaffen van de eLicenser dongle had Dorico 4 een tijdje geleden de primeur, maar nu is Cubase ook donglevrij gemaakt. Wat ik persoonlijk nog mooier vindt, is dat je het programma nu op drie computers tegelijk kunt activeren, zodat je nooit meer gedoe hebt als je met je laptop naar studio of oefenruimte gaat. Hou er wel rekening mee dat oudere versies van Cubase en Steinberg-uitbreidingen nog wel de dongle nodig hebben. De update naar

Cubase 12 omvat gelukkig nog heel wat meer, op zowel audio- als midigebied.

Met de Sampler Track zet je in Cubase een audiotrack, audio-event of zelfs een midipart dat een vst-instrument aanstuurt, op een snelle en gebruikersvriendelijke manier om naar een samplerinstrument op een eigen track. Aanvankelijk was dit een vrij basale sampler, maar met elke update zijn er meer functies bij gekomen, waardoor het een interessant instrument is geworden met filter, envelopes, lfo's en warp- en slice-functies. Je kunt een track uit Sampler Track zelfs omzetten naar een

Halion, Padshop, Groove Agent- of Backbone-instrument.

Nieuw is de mogelijkheid om de slices van een geslicete loop ook te warpen. Ik heb dat uitgetoetst met de slices van een gitaar-rhythmtrack die ik samen met het origineel afspeelde. Je kunt de loopslices dan per stuk langzamer afspelen, maar het ritme blijft intact, waardoor er bij elke slice een soort granular delay wordt geproduceerd, die weer heel anders klinkt dan een delay-plugin. Zo liggen er allerlei creatieve toepassingen voor het grijpen die je door de gebruiksvriendelijkheid ook gaat gebruiken.

In de Sampler Track kun je geslicete loops nu ook warpen.

markers plaatsen, die dan in alle andere tracks eveneens verschijnen. Je kunt ook verschillende instrumenten in een ensemble of band samen ritmisch corrigeren. Je ziet ze dan in verschillende kleuren tegelijk in de sample-editor.

VariAudio is Steinberg's methode om toonhoogte en ritme van een monofoon

is, geeft Cubase na de analyse de meest waarschijnlijk akkoorden aan in een lijst met percentages. De analyse werkt redelijk goed, alleen wordt er bij audio nog geen rekening gehouden met de baslijn, als die zich onafhankelijk van de akkoorden beweegt; iets wat je bij Midi to Chords wel kunt instellen.

veertien effecten waarvan je er zes in willekeurige volgorde achter elkaar kunt plaatsen. Van elk effect afzonderlijk zijn de parameters met een curve te moduleren. Er is een flink aantal preset curves aanwezig en je kunt ze zelf ook opslaan en kopiëren. Per effect kun je de impact beperken tot een specifiek frequentiebereik en in een frequentiespectrum zie je wat je aan het doen bent: een slimme toevoeging die de toepassing veel gericht maakt. Je kunt de werking ook triggeren via midi of sidechain. Dit is heerlijk sounddesign-speelgoed en het werkt vooral heel snel. De formantparameter in de pitch shift-module is mijn favoriet.

Raiser is een nieuwe maximizer waarmee je het ervaringsvolume van een track flink kunt opkrikken. Er zijn verschillende release-modi om de bewerking flexibeler te kunnen >>

Als je hebt gekozen voor Pickup zie je in rood het verschil tussen de controllerknop en de knop in de plugin. Om onverwachte sprongen te voorkomen krijgt de controllerknop pas effect als hij de huidige stand van de knop op het scherm bereikt.

toepassen. Met de Fast Release-knop blijven de transiënten beter overeind en met de Agressive Release mode kun je haantje de voorste worden in de *loudness war*. Er zit ook een Intersample Clipping-beveiliging in.

Het Step Filter stamt al van Cubase SX, maar heeft nu een update gehad, waarbij een Modern Filter mode is toegevoegd die het filter meer laat schreeuwen met de parameter Hard Clip. Verder hebben de beide stepsequencers een Random-draaiknop gekregen waarmee de stappen onnauwkeuriger worden uitgevoerd voor meer variatie.

Verve is een nieuw Halion Sonic SE instrument dat je het best zou kunnen karakteriseren als een cinematic en ambient piano.

nu toe behoorlijk complex. Zelfs het werken met Quick Controls zorgde altijd weer voor verrassingen. Daar heeft Steinberg in Cubase 12 met Midi Remote nu eindelijk een goed werkende oplossing voor ontworpen. Zo eenvoudig als in sommige andere daw's is het nog niet, maar er is heel goed mee te werken. Voor een aantal bekende hardware-controllers zijn templates meegeleverd, waar je zelf eventueel extra functies aan kunt toevoegen.

Voor controllers die Cubase niet kent, maak je in een paar stappen control surfaces en wijs je de knoppen met muisklikken toe aan parameters in Cubase of plugins (ook van derden). Je kunt in een overzichtelijk

Nooit meer dongle-gedoe als je met je laptop naar studio of oefenruimte gaat

Je hoort een mooie warme pianosound waarachter je een aantal textures kunt plaatsen die je uiteraard op allerlei manieren kunt aanpassen. Supersnel een kamerbreed resultaat voor de nodige emotie en sfeer.

Beperkt maar zinvol

Waar het in andere programma's zoals Live, FL Studio en Reaper een fluitje van een cent is om een midicontroller aan specifieke functies en parameters van het programma of plugins te koppelen, was dat in Cubase tot

scherm de lay-out van je controller nabouwen met draai- en drukknoppen en faders. Dit werkt makkelijker dan ik van veel andere zelfbouwprogramma's gewend ben, omdat de mogelijkheden beperkt maar zinvol zijn gehouden. Midi Remote heeft een eigen tabblad in de lower zone van het Cubase-scherm gekregen waar je de controllerlay-out ziet. Natuurlijk bedien je die met de hardware.

Grote projecten

In de Pro-versie van Cubase vind je nieuwe functies die deels zijn afgeleid van Nuendo, het post productieve vlaggenschip van Steinberg. Zo kun je een willekeurige selectie audio- en midi-events gescheiden exporteren door ze te selecteren en Export te kiezen. Je kunt dat droog doen, maar ook met alleen channel settings of effecten in het signaalpad en ook van de master toevoegen. Eventuele sidechaining neemt ie mee als je dat wilt.

Er kunnen nu twee videotracks tegelijk meelopen met de audio. Je ziet ze ook in de key editor, zodat je makkelijk cues op het beeld kunt plaatsen.

Alsof drie verschillende mixerconsoles nog niet voldoende waren, is er een vierde bij gekomen. Vooral bij grote projecten is het handig om verschillende mixerconfiguraties onder de knop te hebben. Op audiogebied is ook het nodige te melden. Bijvoorbeeld de Advanced Crossfade Editor waar je fade-ins

specificaties

Nieuw in Cubase 12

- tweede Video Track
- vierde Mix Console
- import van Signature Tracks en Tempo Tracks
- export Selected Events, Audio Export inclusief sidechaining
- geavanceerde Crossfade Editor
- vca tracklimiet verhoogd tot 256
- Lin One Dither plugin
- ara-extensions werken op hele track
- verbeteringen in Audio Warp
- Scale Assistant met VariAudio in de Sample Editor
- Audio to Chords
- midi remote api midikoppeling aan parameters
- FX Modulator en Raiser
- nieuwe modules voor SuperVision plugin
- Native Apple Silicon support
- WinRT midisupport voor Windows bluetooth-midi
- meer toetscommando's
- prestatie-meter met Realtime, Asio Guard en Peak

het oordeel

- + Multitrack Audio Warp
- + nieuwe plugins, waaronder FX Modulator
- + midi remote set-up gebruiksvriendelijker
- + Audio to Chords
- opstarten duurt relatief lang
- Audio to Chords let nog niet op baslijn

en-outs van de crossfade verregaand kunt finetunen, zoals verschillende curves toevoegen en deze tot in detail tekenen, de audio of fade naar een groot overzichtelijk scherm verplaatsen en markeren, Equal Audio of Equal Power kiezen en nog veel meer. Hiermee wordt het werken met fades een stuk comfortabeler.

Ara-toepassingen, zoals Steinberg's Spectral Layers of Melodyne, kon je al per event laden, maar zijn nu ook op hele tracks tegelijk bruikbaar. In de Track Inspector is een uitklapmenuutje beschikbaar met de ara-toepassingen die je hebt geïnstalleerd. Als je veel losse elementen op een track hebt, is dit natuurlijk een *time saver*.

Verder is de importfunctie voor tracks uit andere Cubase-projecten uitgebreid en kun je nu ook tempo en maatsortinfo meenemen. En voor pro's niet onbelangrijk: de Lin One dithering-plugin van Mad Audio zit nu standaard in Cubase Pro.

Meten

Met de plugin Super Vision heeft Cubase Pro een veelzijdig aantal metingfuncties waar er weer een paar aan zijn toegevoegd, zoals het Spectrum Keyboard. Hierin zie je op het totale bereik van een keyboard de energie die een specifieke track heeft op bepaalde frequenties. Voor het bepalen van harmonieën is de weergave te divers, want je ziet echt alle frequenties, waarbij de kleurdiepte de energie per frequentie aangeeft. Maar het is bijvoorbeeld wel handig om te bepalen in welke toonsoort een track, drum- of percussie-instrument of vocal track staat, of om te bekijken welke harmonischen er in je digitale wavetable zitten.

De tweede nieuwe Super Vision-module is een ouderwetse vu-meter die je op verschillende elementen of de totaalmix van je project kunt zetten. Ook zijn er de Level Histogram-, Loudness Histogram- en Loudness Ratio-meters om de verhouding te bepalen tussen peak to short term loudness-ratio en globale loudness-ratio. En *last but not least* is er een nieuwe Balance-meter om de energie van stereo kanalen te vergelijken.

Conclusie

Steinberg verrast met een flink aantal nieuwe functies in Cubase 12, zoals multitrack warping, uitgebreidere Sampling Track, Scale Assist, Audio to Chords, de vernieuwde Logical Editor, de Input Transformer, en een creatieve mastering-plugin. En niet te vergeten: eindelijk een gebruiksvriendelijke manier om bekende en universele midicontrollers te koppelen aan parameters. Alles bij elkaar een update die je meer vrijheid geeft en zeker de moeite waard is. ■

Audio to Chords geeft aan welk akkoord op een bepaalde locatie het meest waarschijnlijk is, met de nodige alternatieven.

INTERFACE XTRA

- nieuwe features
- verschillen tussen Cubase-versies